

Arvamuse avaldamine kliimaministri määruse „Ringmajanduse tootmis- ja tarbimismudelite toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ eelnõu kohta

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Kliimaministeriumit võimaluse eest avaldada arvamust kliimaministri määruse „Ringmajanduse tootmis- ja tarbimismudelite toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ eelnõu kohta. Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud eelnõu kohta.

1. Toetatavad tegevused

Eelnõu § 6 lg 2 kohaselt antakse toetust ringmajanduse tootmis- ja tarbimismudelite rakendamiseks vajalike tegevuste elluviimiseks:

- 1) Tööstussümbioosi lahenduste rakendamine
- 2) Ringmajanduse ärimudelite rakendamine
 - a) Jagamismajanduse lahenduste kasutuselevõtt ja arendamine
 - b) Toodete tootmiselt teenuse pakkumisele üleminek
 - c) Biomajanduse lahenduste rakendamine
 - d) Parandustöökodade loomine ja arendamine
- 3) Vabatahtlikke keskkonnameetmete kasutuselevõtt
 - a) Keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamine
 - b) Ökomärgiste taotlemine
 - c) Toote olelusringi hindamine.

Kaubanduskoja hinnangul ei ole eelnõus mõistlik nii täpselt välja tuua, milliste ringmajanduse ärimudelite rakendamise jaoks toetust antakse. Eelnõus võiks olla üksnes kirjas, et toetust antakse ringmajanduse ärimudelite rakendamiseks, kuid puudub vajadus täpsustada, et toetust antakse üksnes jagamismajanduse lahenduste kasutuselevõtuks ja arendamiseks, toodete tootmiselt teenuse pakkumisele üleminekuks, biomajanduse lahenduste rakendamiseks ning parandustöökodade loomiseks ja arendamiseks. Alternatiivne lahendus on muuta sõnastust selliselt, et tegemist on näitlikustava, mitte ammendava loeteluga. Selline paindlikum sõnastus annab toetuse taotlejatele võimaluse taotleda toetust ka muude tegevuste jaoks, mis lähevad ringmajanduse ärimudelite rakendamise alla ja vastavad eelnõus toodud muudele tingimustele.

Kaubanduskoja ettepanek:

Jätta eelnõu § 6 lg-st 2 välja ringmajanduse ärimudelite rakendamise konkreetne loetelu (jagamismajanduse lahenduste kasutuselevõtt ja arendamine, toodete tootmiselt teenuse pakkumisele üleminek, biomajanduse lahenduste rakendamine, parandustöökodade loomine ja arendamine) või muuta see mitteammendavaks loeteluks, et toetust oleks võimalik taotleda ka muude tegevuste jaoks, mis lähevad ringmajanduse ärimudelite rakendamise alla.

2. Toetuse osakaal

Eelnõu § 9 lg 14 kohaselt on kohaliku omavalitsuse ja omavalitsusliidu ning kohaliku omavalitsuse asutuse või selle hallatava asutuse toetuse osakaal 40-70 protsenti projekti abikõlblikest kuludest.

Kaubanduskoda ei toeta lahendust, kus kohalikule omavalitsusele antava toetuse osakaal on suurem kui enamikel äriühingutel. Meie hinnangul ei peaks sellest toetusmeetmest jagama toetust muudele isikutele kui äriühingud. Põhjendame seda mõtet lähemalt järgmises punktis. Kui Kliimaministeerium peab aga mõistlikuks jätta toetuse saajate loetellu ka kohalikud omavalitsused, siis teeme ettepaneku viia nende toetuse osakaal võrdseks eelnõus sätestatud äriühingute toetuse osakaaluga. Oleme seisukohal, et toetuse osakaal ei peaks sõltuma sellest, millises juriidilises vormis tegutseb toetuse taotleja.

Kaubanduskoja ettepanek:

Jätta eelnõust välja § 9 lg 14.

3. Toetuse taotleja

Eelnõu § 10 lg 1 kohaselt võivad toetust taotleda kohalik omavalitsus ja omavalitsusliit; kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus; maakondlik arendusorganisatsioon; riigiasutus; äriühing; mittetulundusühing; sihtasutus.

Arvestades, et toetuse eelarve maht on väike (kokku 4,5 miljonit eurot), siis ei ole mõistlik jätta toetuse taotlejate ringi nii suureks. Samuti ei aita nii lai toetuse saajate loetelu saavutada toetuse andmise eesmärki ja tulemust. Eelnõu § 4 lg 1 kohaselt on toetuse andmise eesmärk ettevõtete ringmajanduse tootmis- ja tarbimismudelite rakendamine ning tööstussümbioosi lahenduste kasutamine. Eelnõu § 4 lg 2 kohaselt on toetuse andmise tulemusel Eestis rohkem ringmajanduspõhiseid ettevõtteid ning rakendatakse rohkem vabatahtlikuid keskkonnakorralduse lahendusi. Nimetatud eesmärkide ja tulemuste saavutamisele aitab kõige paremini kaasa see, kui toetuse taotlejaks saavad olla üksnes Eesti äriregistrisse kantud äriühingud.

Kaubanduskoja ettepanek:

Muuta eelnõu § 10 lg 1 sõnastust järgmiselt:

„(1) Toetust võib taotleda Eesti äriregistrisse kantud äriühing.“

4. Ring- ja ressursitõhusale majandusele ülemineku edendamine

Kaubanduskoda peab mõistlikuks, et riik pakub ettevõtetele rahalist tuge ring- ja ressursitõhusale majandusele ülemineku edendamiseks. Samas valmistab ettevõtetele

muret, et olemasolevad või ka väljatöötamisel olevad toetusmeetmed on killustunud (toetusmeetmeid pakuvad erinevad asutused, toetusmeetme tingimused erinevad jne). Nii ettevõtete kui ka rakendusasutuste ja rakendusüksuste jaoks oleks lihtsam lahendus see, kui üksteisega sarnanevaid toetusmeetmeid oleks vähem ja selle asemel oleks üks ja paindlikumate tingimustega ning suurema eelarvega toetusmeede. Arvestades toetuse väljatöötamise ja administreerimisega seotud kulu, siis ei ole ilmselt mõistlik luua toetusmeetmeid, mille eelarve on näiteks väiksem kui 10 miljonit eurot. Palume tulevikus toetusmeetmete planeerimisel luua rohkem suurema eelarvega toetusmeetmeid, mis katavad mitut väiksema mahuga toetusmeedet.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja muudatusettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras

marko.udras@koda.ee 6040070